

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ วัตถุประสงค์หลักของรัฐบาลที่ต้องจัดเก็บภาษีจากประชาชนเพื่อนำเงินภาษีมาใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น โดยรัฐบาลจะทำการจัดสรรเงินภาษีอากรไปใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐ เช่น การจัดการดูแลและส่งเสริมสาธารณสุข การศึกษา การเกษตร การอุตสาหกรรม การสื่อสาร การพลังงาน การพาณิชย์ การรักษาความมั่นคงของประเทศ รวมถึงการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งยังเป็น การสนับสนุนการสะสมเงินทุนสำรองภายในประเทศ เพื่อเสริมสร้างรากฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง อันเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว และมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างอนาคตทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ เงินภาษีที่ประชาชนเสียไปย่อมจะกลับคืนสู่ประชาชนทุกคน ดังนั้น ภาษีจึงเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของคนไทยทุกคน

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ประกอบด้วย กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และนอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องถิ่นเป็นภาษีที่มีความสำคัญต่อท้องถิ่นดังนี้

1. ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะเป็นการเพิ่มอำนาจให้กับท้องถิ่นโดยตรง
2. ทำให้ท้องถิ่นมีรายได้ เป็นของตนเองซึ่งจะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานได้โดยอิสระในระดับหนึ่ง โดยมีสภาท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของการจ่าย
3. รายได้ที่ได้จากภาษีบำรุงท้องถิ่น จะนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า
4. ประชาชนจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของในทรัพย์สินต่าง ๆ ของท้องถิ่นมากขึ้นเพราะมาจากเงินภาษีของตนส่วนหนึ่ง ซึ่งจะสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในท้องถิ่นช่วยการดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินเหล่านั้นมากขึ้น
5. ช่วยแบ่งเบาภาระรัฐบาลในการจัดเก็บและหารายได้ ให้ท้องถิ่นต่าง ๆ
6. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบำรุงและพัฒนาท้องถิ่นต่าง ๆ

หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อการบริหารประเทศในส่วนของท้องถิ่น เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในด้าน การพัฒนาส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เกิดการพัฒนาทางด้านการเมือง ในเรื่อง ของการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นในระดับตำบล การพัฒนาทางการบริหารของประชาชนโดย ให้ประชาชนเป็นผู้บริหารทำให้เกิดความก้าวหน้าของชุมชนตนเอง เกิดการพัฒนาทางด้านสังคม และวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรัฐได้มีนโยบายจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขึ้นมาทุกตำบลในประเทศไทย ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ย่อมมีการนำเงิน ที่เป็นภาษีของประชาชน มาใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน ให้ดีขึ้น จากข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ของศูนย์ข้อมูล กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง (2543 : 68) ได้แสดงรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2542 เท่ากับ 1,287,980,761.07 บาท ในปี 2543 เท่ากับ 1,285,090,370.84 บาท ซึ่งจะเห็น ได้ว่ารายรับมีจำนวนที่ลดลง จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ที่จะศึกษาถึงปัญหาในการจัดเก็บภาษีของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์เสนอเป็นแนวทาง ในการแก้ไขข้อปฏิบัติในการจัดเก็บภาษี รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการร่วมมือและสร้างความเข้าใจ ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วน ตำบล ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่จัดเก็บ ภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น